

„EDINOST“

izhaja po trikrat na teden v šestih izdankih ob torkih, četrkih in sobotah. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Občno izdanje stane: za en mesec . f. 1.50, izven Avstrije f. 1.40 za tri mesece . f. 4.50, za pol leta . f. 8.00, za leto . f. 16.00. Na naročbo brez priloge naročnine se ne jemlje ozir. Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 2 nvd., v Gorici po 3 nvd. Sobotno večerno izdanje v Trstu 3 nvd., v Gorici 4 nvd.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorako.

Oglasi se računajo po tarifi v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega razpisne vrstice. Poslana osmrtnica in javnozahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, kar nefrankovano se ne sprejema. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravitelstvo ulica Caserma 13. Odpri reklamacije so proste poštnine.

„V edinosti je moč!“

Občni zbor

ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu.

V nedeljo dne 11. t. m. zbralo se je ob 8. uri pop. dovoljno število družabnic. Podpredsednica g. Ponikvarjeva posredovala je navzoče dame s primernim, lepim nagovorom. Ko je še predstavila vladnega zastopnika, višjega komisarja Bachorja, pozvala je g. dno tajnico, da prečita svoje poročilo. Ko se je sprejelo poročilo brez ugovora in opask, prečita še g. dno blagajnica svoj račun o dohodkih in troških minolega leta. Med sborom dojde brzojav g. prof. Mandića, ki se sora ni mogel udeležiti, in se glasno prečita.

Ko naznanil g. a. podpredsednica, da se preide k volitvi novega odbora, prosi besede g. dno Gombaljeva, ki predlaga, naj se voli stari odbor, kateri si je pridobil še mnogo zaslug.

Družabnice so temu pritrdile enoglasno s tem, da so se vzdignile raz sedeže.

Poročilo tajnice se je glasilo:

Častite družabnice!

Odatopajoči odbor stoji še sopot pred vami, da vam poroča o svojem delovanju v preteklem letu. Ako se ozremo za leto dni nazaj, ko smo se zbrale baš v teh prostorih, zdi se nam, da je čas prešel kakor bi mignil. Leto dni! Kaj je to v zgodovini kacega naroda, morda to, kar je kaplja vode v širno morje; v skrbeh in opravkih gineva nam leto za letom. Narod naš pa gleda in pričakuje, kaj stori v njegovo korist, v njegov prid, posamezen sin, posamezna njegova hči. Zdi se mi, da hčeram svojim posebno kliče naš narod s pesnikom:

„Domovina na vas gleda,
Od vas išče značaj — čeda.“

Prosto, širno polje za delovanje v prid našemu narodu daje nam baš družba sv. Cirila in Metoda. Za nobeno drugo društvo ni še kasalo in ne kaže ženstvo naše tolikega zanimanja, kakor baš na to šolsko družbo. In to po vsaj pravici! Saj spoznavate, da uporablja tu najlažje svoje moči, da je uprav tu najbolj na svojem mestu. Tudi letos izkazale ste, častite družabnice, toliko ljubavi naši slovenski deol, videlo smo vas tako ginjene ob naši „Božičnici“, da ne morem drugače, nego da se vam srčno zahvaljujem za vašo pomoč in zanimanje.

Odbor vaš pa stopa pred vas tudi še

PODLISTEK.

(8)

Kri ni voda.

Veseloigra v jednom dejanji.

(Dalje.)

DESETI PRIZOR.

Prejána in Tonica.

Tonica (pride v poročnem krilu s vencem na glavi). Nu, tetka?

Sodulja. Jeseš, saj res! Sedaj si kar gospa generalica in še te vidim na zelenem griču (omahuje) belo cerkvico —

Tonica (pred srčalom). In jaz — veste, kaj mislim jaz?

Sodulja. Da, da, ljudstvo, hozana, kaj?

Tonica. Jaz mislim, da moj oče take hčere niti ne zasluži —

Sodulja. To pa resnico govoriš. Ha, ha, ha! On — on?!

Tonica. Ker, ako se prav pogledam — (se suče pred srčalom).

JEDNAJSTI PRIZOR.

Prejána in Metka.

Metka (ustopi v sredi). Nek gospod povprašuje — (za se) za božjo voljo, kaj pa ti dve zopet počenjata?

zavestjo, da je storil, kar je bilo v njegovi moči. —

Isti se je zbral k večkratnim sejam, kjer so se razpravljale najvažnejše stvari. Pri sejah bil je navzoč gosp. prof. Mandić, pripravljen, da nam pomaga po lastni izkušnji s svojim svetom, na čemer mu bodi tu izrečena iskrena zahvala.

Dne 18. junija priredili smo s možko podružnico koncert v gledišči Fenice. Da si se nam je bilo za ta koncert boriti z mnogimi težavami in zaprekami, da si nam je ta koncert provzročil nepričakovano mnogo stroškov, vendar ga smemo biti veseli glede na materialni, a še bolj na moralni vseh. Priliko smo imeli prepričati se zopet, da koncerti v nobeno drugo svrhu ne napolnijo tako prostorov kot baš koncerti v korist naši šoli in družbi. Slava za to našemu občinstvu! Za lepi vseh se pa imamo zahvaliti slavemu opernemu pevcu g. Trtniku, blagorodni gosp. Strasserjevi, priljubljenim tamburašem, zmogljivim igralcem dramatičnega odseka ter vrlim pevcem slovanskega pevskega društva.

Ako bi katera družabnica še morda vprašala po sadu svoje poštrevnosti, vprašala kakov-li sed rod nje letni goldinar, nje navadni dar za Božičnico, svetujem jej, da si ogleda naše otroške veselice o sv. Cirilu in Metodu dne 5. julija, in o Božičnici, tedaj uvidi, k čemu pomore njen denar, njena žrtve, njen trud. Dne 5. julija priredilo nam je prevredno šentjakobsko učitelstvo krasno otroško veselico s predstavo, deklamacijami in petjem. Kdor je bil navzoč, moral je biti ganjen, moral je hvaliti v svojem srcu Boga, zahvaljevati se naši velevažni družbi, da nam je otela toliko otrok, ki bi bili za nas gotovo izgubljeni. In kako nam je je otela, prepričajte se same, drage družabnice, ob enakih otroških svedenostih in čuditi se boste morale onemu vsornemu vedenju, občudovati deco

„Kak jezikom svojim sberi
Sladkim glasom materinim
Odlikuje medju inim!“

Zadovoljne in vesele poročete si tedaj: Tudi jaz sem malo, prav malo pomagala do tacega vsepa! Ako se hočete toraj prav posebno oduševljati za našo družbo, pohajajte marljivo naše otroške veselice!

Pri veliki skupščini v Sežani dne 26. julija zastopali sta dve odbornici našo podružnico.

V sredo dne 20. decembra praznovala se je naša navadna „Božičnica.“ Kakor smo

Tonica (pred srčalom). Ali se bodeš že učila manere? Ali ne vidiš, da imam na sebi nevestino opravo? Priklone se in reče: nek milostiv gospod se je potrudil, milostivo vprašati, ako je gospica Antoaneta v razpoložanju — Metka. O tako visoke slovensčine pa Metka ne razume! Ali naj ga pustim notri? Tonica. In kdo je ta gospod, ki vprašuje in kaj vprašuje? Je li star ali mlad? Metka. Mlad.

Tonica. Za božjo voljo, civil ali vojak?

Metka. Vojak, častnik!

Tonica (za se). Za boga, on bode! —

Reči mu, da sem v komoditeti.

Metka. Kje da ste?

Tonica. No, reči da ga vsprejemem.

Metka (za-se, odhajajo). Take čenče!

Tonica. In sedaj hitro proč! Kajti, ako bi me videl tako — joj in vi tetka, tetka!

Sodulja (precej omamljena). Kaj? kako?

Da, da, general na visokem griču! Hi, hi, hi!

(Ize v sobo, kamor jo sili Tonica.)

Tonica. Za božjo voljo, kje sem, kake zadrage! (odnese steklenico).

DVANAJSTI PRIZOR.

Tonica in Gaber-Gabrovič.

Gabrovič (v opravi častnika lovec, ima dolge brke in naočnike). O milost, milost vi-

že sporočile o svojem času, odločile smo letos Božičnico na delavni dan radi č. duhovščine, ki se je radi cerkvenih opravil ob nedeljah ne morejo udeleževati. Sklenile smo, da vstrežemo enkrat njim, enkrat pa posvetnim ljudem.

Da si je bilo ono sredo najneprijetnejše vreme, natlačena je bila Mallyjeva dvorana takó zeló, da ni bilo mogoče geniti se v njej in da je bil dolgi hodnik tudi napolnjen s občinstvom, ki ni moglo v dvorano. Prepričali smo se zopet letos val, da nam je vsaka dvorana premajhna za našo Božičnico, kajti zanimanje za ta praznik rase od leta do leta in od leta do leta prihaja čim dalje več občinstva. Premarljivo šentjakobsko učitelstvo skrbi pa tudi, da imajo slušalci res krasen užitek, česar ne bi pričakovali od otrok. Tu gre omeniti v prvi vrsti g. Pretnerja, pa tudi g. Macákka, ki sta se mnogo in z vsehom trudila za našo Božičnico. No, o tem ste se prepričale deloma same, deloma pa veste iz opisa. Otroci niso bili obdarovani istega dne baš radi velike množice ljudi, ampak drugega dne v šoli. G. dno blagajnica sporoči vam, koliko se je potrošilo za iste darove.

Ako vam še sporočim, da je postala letos naša podružnica v drugi pokroviteljici z vsoto 100 gl., ako se zahvalim v imenu vse podružnice omenjenemu listu „Edinosti“, ki je objavljala razna naznanila, ako izročim tu našo iskreno zahvalo sl. slovanski Čitaonici, da nam je odatopala svoje prostore za seje in občni zbor, končano je tako moje poročilo. —

Predno se pa od vas poslovim, dovolite mi še par besedi.

Mnogozasluzni vodstveni tajnik čital je pri veliki skupščini v svojem krasnem poročilu med drugim, glede na delovanje narodnega ženstva po Slovenskem, sledeče besede: „En zarod poganja, preroben ves nov!“ Pokažimo, drage sestre, da smo v resnici vredne onih besed, vredne pohvale slavnega vodstva. Delujmo čim dalje bolj za mladež našo, od katere zavisi prihodnost naše domovine; pomagajmo po svojih močeh, da otmemo, kolikor moremo naših otrok potajnevalni sili, da se nam odgoje v krščanskem in narodnem duhu. Iščište novih družabnic, vspodbujajte one, ki so mladne, navdušujte se same za sveto in plemenito svrhu! Ne plašite se onih, ki vam pravijo, da je to pretiranje, ne onih, ki vam govoré, da to ni ženska stvar! Odgovorite jim, da nima nihče toliko srca do

sokočestita gospica! Milost s predrznežem, ki si usoja svobodo, prestopiti nepovabljen prag vašega svetišča ter motiti Vaše blago tihoto!

Tonica (za se). Bog, kaj hočem odgovoriti? (glasno) O prosim, prosim — čast.

Gabrovič. Da se Vam takoj predstavim, moje ime je: Emil Gaber pl. Gabrovič, lajtenant tu garnizjočega polka lovec...

Tonica. Čast — (za se) Emil — o moje srce, slutilo si prav!

Gabrovič (za se). Tu diši po rozoliji — tudi pijó rozolijo? (glasno) Povod moji predrznosti je, gospica, Vaše krasno lice, katero imam priliko občudovati vsaki dan; Vaše krasno lice in ob jednom želja, seznaniti se z najizbornišo, z najduhovitejšo gospico tega mesta, katero zasluži že prištevati se slavnim, ker prebiva v njem biser slovenskega ženstva, gospica Antoaneta Prelaznikova...

Tonica. O prosim, prosim, čast! (za se) Moj Bog, vsa sem zmočena. (glasno) Preveliko čast, gospod gen... lajtenant, meni priprosti deklici, zelo ste mi dobrodošli! Zares, kar se tiče duhovitosti —

Gabrovič. O oprostite, da se poslužim sedeža, kajti iznenadenje v Vaši duhteči navzočnosti zadela me je v noge kakor sovražna krogla, da mi ni moči vzdržati se kviško...

dece, kakor baš žena, katera pa ne sme skrbeti samo za njihovo tolo, ampak tudi za pravo odgojo uma in srca. Vprašajte je, zakaj bi Slovenke zastajale za drugimi, zakaj bi se ne izkazale:

„Svetim ognjem svoga domoljublja
Gdje s' istišu prvakine majke
Kod naroda bud kojeg na svjetu?“

Politiške vesti.

Državni zbor je torej sklican na 22. t. m. Razpravljati mu bode: o proračunu, o predlogah uravnave valute in o trgovinskih pogodbah. Afera Spinčićeva pride gotovo na vrsto po prvih dveh sejah. Tudi načrt kazenskega zakona pride v raspravo.

Hohenwartova 70letnica. Včeraj dopolnil je grof Hohenwart svoje 70. leto. Uradniki najvišjega računskega dvora izročili so mu čestilno addresso, na kateri se je grof Hohenwart lepo zahvalil in naprosil uradnike, da bi ga podpirali i nadalje.

Deželni zbor dalmatinski. V včerajšnji raspravi dež. proračuna izrekel je italijanski poslanec Salvi nezaupnico dež. vladi ozirom na dogodivši se preobrat osrednje vlade (koalicije), češ, da se dež. vlada v svoji smeri nikakor ne strinja z namerami osrednje vlade, katere je pozdravilo prebivalstvo v Dalmaciji tako simpatično. Povdarja nezaupanje posebno proti namestništvu, katerega osebo je baje strankarsko v prid hrvatski večini. Čudi se, zakaj morajo nositi italijanska društva dalmatinski grb, v tem ko je dovoljena hrvatska zastava celo šolam in cerkvam. Ta zastava da je očitno znamenje naporov za združenje Dalmacije s Hrvatsko. Govoril je nadalje o „zatiranju“ italijanskega življa v Dalmaciji. Posl. Čingrija je v lepem govoru pobijal Salvi, izjavljajoč, da ohrani Dalmacija svojo nezavisnost tudi pod nemškim ministerstvom. Zatim je kritikoval posl. Biankini osrednjo vlado. — V jutrajšnji seji pride v raspravo adresa za spojenje Dalmacije s Hrvatsko in protiadresa italijanske stranke.

Deželni zbor štajerski. Včeraj je stavil posl. Starkel nujni predlog, da se takoj ugovarja pri navednem ministerstvu glede zaprtja graške politehničke valed poslednjih demonstracij in da zopet prično predavanja. Nujni predlog je bil vsprejet.

Deželni zbor češki je vsprejel v svoji

Tonica. O blagovolite sesti. (mu pri makne stol).

Gabrovič. Hvala Vam, plemenita gospica. (sede).

Tonica. Hvala! (tudi sede).

Gabrovič. Govoril sem o Vaši duhovitosti; duhovitosti, ki je prošelina malone vse mnogobrojne kroge tukajšnje inteligencije in ki je prodira že tudi periferije tega mesta in kakor gorski avon pošilja svoje svoje des hrib in plan do poslednje goreke koče, tako je posem slave vaše, gospica, sadonela po dvorih naših graščakov in veleposestnikov.

Tonica. Za boga! Ali da res?

Gabrovič. Vi še dvomite? Mari nisem še danes čul, kako se prizadeva jeden najimovitejših veleposestnikov tega okraja, pridobiti si Vaše srce ter Vas povzdigniti kraljici njegove mnogonožne čete? Ali dovolite meni, vašemu in vašega srca ponižnemu slugi, da Vam tu svedčano izjavim, da Vi niste po usodi odmenjeni žrtvovati Svoje blago in krasno navzočnost monotoniji na kmetih in kraljevati nad četo konj, bikov, krav, ovac in svinj — o kuretni ni govora, marveč, da Vas je dvignola roka Onega, ki nas dviguje vse, visoko nad navadno družbo človeško!

Tonica. Joj, kako lepo govorite. (Dalje prih.)

včerajnji seji brez razprave zakonski načrt o poslovanju učiteljskih plač. Mladostniško poslanci interpellirali so oca, namestnika o. dogodkih v razpravi proti „Omladini“ ter zahtevali, da se odredi potrebno, da morejo vršiti branitelji svoj posel, ne da bi bila prisotna oborožena sila.

Razprava proti „Omladini“. (Dodatek k brzojavu v zjutranjem izdanju.) Takoj o priletu včerajšnje razprave hotel je branitelj dr. Baksa konstatovati, koliko je navzočih zaupnikov. Razni obtoženci oglašili so se ironično kričaje: „Osemindeset, brez stražarjev!“ Velede tega odgovora nastal je silen hrup. Predsednik pozivlja na mir, da mora prijaviti zaključek sodišča o predvčerajšnjih zahtevah braniteljev. Vrišče pa le narašča valede tega poziva. Dotični obtoženci, kateri so na slobodnem, kričali so: „Mi ne ostanemo tukaj, ako ne odstranite stražarjev! Idimo, hajmo!“ Nekateri pa so skočili na klopi, in razgaljajoč si prsa, kričali so na stražarje: „Ubijte nas! Prebodite nas!“ Obtoženec dr. Rašin je vzkliknil: „Odgovornost za to, kar se dogaja, ne pade na nas; kdor je temu kriv, prevzame naj tudi odgovornost!“ Predsednik je dal ta vsklik Rašinov zabeležiti v zapisnik. Vrišče in štropot narašča liki hudournik. Obtoženci kriče v jednem: „Sramota! Sramota!“ Toliko predsednik, kolikor branitelji trudili so se zastoj, da pomirijo razburjene duhove. Od vseh strani kriče: „Nečemo nasilstva! Ven s stražarji!“ Branitelj Baksa in Črnohorski omenila sta predsedniku, da se sicer ne dovoli obtoženecem število zaupnikov, do katerega imajo pravo, a v tem pa se napolnjuje dvorana s stražarji, ki v razpravi nimajo kaj opraviti. Obtoženec dr. Rašin vzkliknil je na to: „Za stražarje imate prostora, za naše zaupnike pa ne!“ Kljub vsemu ugovarjanju pa je predsednik odstranil namesto stražarjev še tistih par zaupnikov, ki so bili vidvorani. Na to pa je dokipol vrišče do vrhunca. Vsi obtoženci kričali so: „Proč! Vsi ven! Ne ostanemo tukaj brez zaupnikov!“ Obtoženec Neuman skočil je na klop in zakričal sodišču: „Mar mislite Vi, da imate opraviti s živino?“ Na to so kričali vsi obtoženci: „Kar umorite nas! Prebodite nas s bajonetmi!“ Zatoženci so vsi ostavili svoje sedeže ter tekali po dvorani. Udrihajo s pestmi po klopetih; čuje se tudi živketanje razbitih oken. Obtoženi Čiček dvigne okrvavljene pesti, kričaje: „Proč s bajonetmi! Ako ne, dogodi se kaj hudega! Mi ne sprejememo odgovornosti!“ Ko je predsednik uvidel, da nikakor ne more napraviti reda, pretrgal je razpravo. Zaprte obtožence odvedli so nazaj v zapor. Odšli so kričaje in popevaje; obtoženci pa, ki so na svobodi, spremljali so svoje drugove kriče po hodniku.

Škod brezposelnih delavcev. Včeraj oborovalo je na Dunaju zopet okolo 2000 brezposelnih delavcev. Zborovanje je končalo s strašuskim hrupom, katerega je provzročila neka socialno-demokratsko navdahnjena ženska, katere je pozvala neodvisno delavce, naj dokažejo, kako se odpravi brezposelnost stanje s pomočjo anarhije.

Ogrske finance. Skupni dohodek v drž. blagajnicah iznašal je leta 1893. za 2.700.100 gld. več, kakor pa leta 1892, stroški pa so bili za 2.600.900 gld. večji, kakor leta 1892. Ostane torej prebitka skoraj 100.000 gld.

Srbija. Včerajnji Belgradski listi objavljajo neko pismo, katero je dobil kralj Aleksander od svoje matere, kraljice Natalije. Kraljica roti v tem pismu kralja, naj nikar ne sledi politiki svojega očeta Milana. To pismo je seveda vzbudilo veliko senzacijo. Čudno in značilno je za sedanje razmere v Srbiji, da pride tako pismo v javnost; vprašanje je pa le, da-li je bilo res pisano. Milan ostavi Belgrad baje v nekaj tednih.

Italijanski parlament odpre se dne 20. t. m. Na dnevnem redu so v prvi vrsti vladine izjave, potem izjave predsedništva.

Italija. Včeraj je razpravljalo vojno izjemno sodišče proti nekemu Pisiniju, zatoženemu ščuvanju. Državni pravdnik je zahteval sicer oistro kazni, toda kljub temu oprostilo je sodišče zatoženca. — Nekemu Carusiju pa so priznali 2 leti zapore. — Kakor poročila rimaka „Riforma“, prekliče italijanska vlada izjemno stanje takoj, ko bo dovršila vojna sodišča svoje razprave t. j., ko bodo menda vse prebivalstvo pozaprto. Zajedno bodo baje kazni nekoliko znižane.

Zopet bomba! Sinoči je vrgel nek anarhist z dinamitom napolnjeno bombo pred vhodom v kavarno hotela „Terminus“ v Parizu. Bomba se je razpršila s silovitim pokom. Deset gostov je ranjenih, neki delavec, ki je šel mimo kavarne baš v detem hipu, ko se je razletela bomba, obledel je ubit. Hladodelec je pobegnil vrgši bombo, toda razni stražarji in meščani so tekli za njim, da ga ulovijo. V begu vstrelil je šestkrat iz revolverja proti svojim proganjalcem in ranil dve osebi; hudočeno so ga vendar prijel. Brzojavno poročilo ne pove hudobneževega imena.

Različne vesti.

Za slovansko liturgijo. „Hrvatska“ objavlja nastopni telegram iz Rima: Ravnokar je došla v roko sv. Očeta adresa, doposlana od duhovščine splitske biskupije v obrambo liturgije v starohrvatskem jeziku. Adreso je podpisalo 110 duhovnikov, med njimi več kanonikov. V Vatikanu je vzbudila senzacijo okolnost, da se je adresa odposlala naravnost sv. Očetu, pustivši na strani škofa Nakiča, proti kateremu je menda v adresi mnogo pritožeb.

Številke govore. Piše se nam: K vašemu zares umestnemu in dobro utemeljenemu članku „Kdo trpi krivico?“ moram Vas opozoriti, da ste, navajajoč posamične sodne okraje na Primorskem, izpustili — najbrže v naglici — sodni okraj Bujski. Ta okraj je prilepil okrajem s mešanim prebivalstvom. Statistika, to je: zadnje ljudsko štetje pravi sicer, da je večina v tem kraju italijanske narodnosti, a to nas ne sme motiti, kajti ogromna večina tudi tega okraja je faktično slovanske narodnosti. Torej tudi ta okraj smemo reklamovati za nas. — Dobro ste pogodili, da ste se številkami zaželi pobijati gorostasno in grdo laž, češ, da je večina v deželi italijanska. Suhe številke so čisto najizgovornejše priče.

Škedenjci se odločijo. Piše se nam iz Škedenja: Včeraj je došel k nam neki kome-dijšč ali čarovnik, da priredi tu svojo predstavo. Ali glej ga zlomka: tudi pri tej predstavi pokazalo je svoje roge — jezikovno vprašanje. Bog aiga vedi kaj je šinilo „čarovniku“ v glavo, da je vprašal „slavno občinstvo“, v katerom jeziku naj bi predaval pri svoji predstavi; ali bodisi kakor hoče, ponudil se je govoriti slovenski ali italijanski, kakor želé poslušalci. No, naši Škedenjci ne bi bili narodni Škedenjci, kakoršni v resnici so, ako ne bi bili odločno zahtevali slovenskega jezika. In zahtevali so ga kar najodločneje. Tej opravičeni zahtevi se je uprla peščica tukajšnjih renegatov in nastala je huda borba in silen vrišče radi tega šmentanega jezikovnega vprašanja, valje vsej dunajski koaliciji in valje izdani paroli, da naj za trenutek mirujejo jezikovna in narodna vprašanja. O ti šmentani Škedenjci, ki se niti ne zmenijo za koalicijo in nje želje! Pač: v toliko so se ravnali po zahtevi koalicije, da so tudi pred čarovnikom branili svoje „posebno stanje“: slovenski značaj svojega sela. In zmagali so slavno: peščica izdajcev se je morala umakniti iz dvorane, na kar so je predstava vršila v slovenskem jeziku. Škedenjci so energično presekali zamotani vozal in tako se je rešilo preklicano jezikovno vprašanje — v Škedenju. Da bi se le tako povoljno rešilo tudi povsod drugod!

Od sv. Ivana se nam piše: Nekoliko pozno sicer, a še vedno za časa — kaj ne, g. urednik? — Vam prihaja moj dopis. A kaj hočete, danes je gledalo temu vražjemu „pustu“ uho še iz zemlje, pa hajd zakopavati jo; jutri je nekdo opazil, da mu še rep moli iz zemlje, pa alom, pojdimos še to zagrebet itd. Dolžnosti pa počivajte in čakajte ugodnejših časov! Pa evo me z Vami. V nedeljo t. j. 4. t. m. je bila pri nas velika s ple-som. Še pred določeno uro bili so naši društveni prostori prenapolnjeni. Razpored vrtil se je popolnoma redno. Le omeniti moramo nekaj nedostatkov, ki se pri sv. Ivanu, kjer je vse mogoče, lahko odpravijo pri dobri volji. Petje namreč, glavni magnet pri narodnem prepovedu, ne ugaja več, ako je tako slabo kakor je bilo pri nas. Mi ne obsojamo nobega, ne voditeljev ne pevcev, mi le vestno poročamo. Tudi tamburaši so takrat nekoliko površno udarali. Tu pa moramo grajati nekatere tamburaše, ki tako redko prihajajo k

vajam. Dramatični prizor „Oče“ je toli uga-jal in uplival na poslušalce, da si videl mar-sikatero solzo. Škoda le, da se je žena-mati iz nekega nespretnega ozira vedla nekoliko premrzlo. Najhujši moralist nima nič ugovar-jati, ako žena po sedmih letih in ob nepri-čakovanem sestaniku plane v naročje moža, o katerem je mislila, da je izgubljen za njo, se ga oklene in diha srečo blaženosti v njego-vem naročju — čestudi le v igri.

Zadnja točka je bila veseliga „Jas ni-sem Talijanka“. Igra sicer ugaja jednemu delu občinstva in je nje namen preblag, a jas sem čuden človek in ne morem hvaliti tega, da se igrajo take igre, kjer se tako slavi in poveličuje pretepanje, surovost in jednake senčne strani naših okoličin, če tudi vse to za narodno idejo. Igrala se je kaj dobro. Le Juri je preveč pretiral in se zvijal, da občinstvo ni moglo slediti ukupnosti in je moralo slediti le Juriju. Tega Juri ni prav naredil. — Zbor golorekih, nekoliko vinjenih, domačih fantov: to ni bilo posebno dostojno. Tudi gospodinja Špela bi morala malo glasneje in oblastneje govoriti. Franco pa nekoliko ljubeznivejši. — Po odmoru je bil ples.

V torek pa je bila maskarada. Sponesla se je tako dobro, da so gospodje gostje iz Trsta se kar čudili. Kakor kaže, je ta zabava postala zelo priljubljena pri nas. Lani je bil poskus, a letos lahko rečemo, da je bila že prava prečvrta maskarada. Tako smo mi pustila slavili. — V nedeljo 25. t. m. pa imamo ob 4. uri popoldne občni zbor z običajnim dnevnim redom.

Dragi g. urednik, sedaj pa: Bog in narod! Pollicjako. Dunajskemu trgovcu S. Hild-scheimerju, kateri se mudi nekaj dni po opravkih v Trstu, ukradli so neznani tatovi iz njegovega stanovanja alato uro in verižico, vredni 300 gld. Sumljiva sta tatvino sobarica Tereza L. iz Beljaka in postrešček Ivan K. iz Orehka. Oba so zaprli. — Sinoči so ulomili nepoznani tatovi v trgovino Fridrika Cusina na trgu S. Giovanni hčt. 1 in odnesli nekoliko denarja, 30 ometov sveč in več ko-madov mila. Menda se mislijo gospoda tatovi „oprati“ s ukradenim milom in v tem „svetiti“ gosposki, da jih lažje najde? — Težaku Josipu Dolina so vkradli včeraj v neki go-stilni v Škedenju neznani tatovi zimsko suknjo, vredno 40 gld. To tatvino sta sumljiva 20 letni čevljar Mihajl C. in 21letni kovač Ivan S. Oba so zaprli. — V Škedenju so prijeli in odvedli v zapor 45letnega, brezposelnega Ferdinanda C. iz Trsta, ker se grozil svoji lastni materi. — Poleg teh so stražarji od-pravili v zapor v ulici Tigor še brezposelni „služabniki“ Katinko O., staro 21 let, rojeno v Gorici in 33letno Italijo P. iz Reke, ker sti se služile vsakonočni kruh po „svoje“. — S tema je za jutri „družba“ v zaporu menda popolna.

Grozna nesreča. Sinoči okolo 9. ure po-svali so zdravnik iz zdravniške postaje, da naj pohiti v Barkovlje, kjer leži v finančni stražnici v Barkovljah težko ranjen človek. Prihitevali zdravnik dr. Fonda s dvema straž-nikoma najde res človeka vsega v krvi. Imel je glavo grozno pebito, zlomljena ledja ter razmocarjeno in večkrat zlomljeno nogo. Ob-vozal ga je, kolikor je najboljšo mogel, potem pa so ranjenega odnesli v tršaško bolnico. Zdravniki so takoj spoznali, da je nesrečožu treba takoj odžagati nogo, ker bi utegnil drugače takoj umreti. — O temu dogodku doznamo to-le: 27letni javi i postrešček Leo-pold Tomasin šel je menda po svojem v poslu v Barkovlje. Med potjo se je dobro napil in padel, v nesrečo, baš prko tramvajave proge. Ker je cesta baš na istem kraju jako slabo razsvetljena, voznik prišedšega tramvajavega voza ni opazil na progi ležečega človeka, konja pa sta skočila na desno in levo. Na to je kodirjal takoj ustavil konja, toda dir-kajoči voz je vendar strl truplo. — Ponore-čeni — ki je slučajno včeraj po nekem opravku prišel tudi v naše uredništvo, je bil močen, zdrav in krepek mladenič — je umrl danes zjutraj.

Surov očem. Krojač Andrej Legiša v St. Polaju pri Nabrožini je dne 7. t. m. svojo 22letno pasterko tako pretepel, da mora ostati ubožica v postelji, ker je ranjena na raznih krajih trupla. Suroveža so prijavi-li sodišču v Komnu.

Baron Seefried, bavarski poročnik, kateri je nedavno poročil bavarsko princesinjo, hčer

princesinje Gizele, je prestopil v avstrijsko vojsko. Nj. Vel. cesar ga je imenoval poroč-nikom v 1. pešpolku.

Najnovejše vesti.

Poroč 13. (Izvirno brzojavno poro-čilo „Edinosti“). Danes sti se prečitati interpelaciji poslancev Jenka in Mandića na vlado, Spiničića in Mandića na dež. odbor, in sicer potem, ko so pred sejo te interpelacije prijavili predsedniku. Po-slednji je vsprejel interpelacije, obečajoč, da jih izroči v ustavno razpravljanje. Posl. Constatini je čital strastno, skrajno pretirano poročilo, naperjeno proti šol-skim nadzornikom in hrvatskim učiteljem. Na klopetih manjšine splošni ironični vskliki in ploskanje. — Predloge, preči-tane po poslancema Flegu in Mandiću, ignoruje predsednik popolnoma.

Praga 13. (Razprava proti „Omladini“) Danes se je zbiralo ljudstvo pred deželnim sodiščem, a redarji so je razgnali brez težave. V sodni dvorani ni bilo nobenih obtožen-ov, ni zagovornikov ni zaupnikov. Predsednik naznanja, da je radi včerajšnjih izgovorov naložil disciplinarne kazni deloma v denarju, deloma v tamnem zaporu s postom. Zagovornikom je uradnim potom imenovan sodni adjunkt Barnas. Državni pravdnik spre-govori, pobijajoč zagovarjanje obtoženecov, češ, da gre tu za idejalna svobodnostna prizade-vanja, za narodno mučenitvo, ter agovarja, s osirom na umorstvo Mrve, da bi bili to zgolj čini romantičnih mladeničev. Govornik se protivi menenju, da gre tu za stvar vsega naroda češkega; narod češki ni identičen s obtoženci.

Pariz 13. Napadalec kavarne „Terminus“ (glei politične vesti) se imenuje Lebreton. On odklanja vsakršno krivdo izjavljajoč, da je anarhist. Trije ranjenici so v nevarnosti za svoje življenje. Vseh ranjenih je 24. Po na-padalcu obstreljeni redar je v smrtni nevar-nosti.

Trgovinski brzojavi.

Budimpešta. Pšenica za spomlad 7.30—7.32, za jeren 7.59—7.61 Koruza 4.80 za maj; za junij 4.82 — — — Oves za spomlad 6.71—6.73.

Pšenica nova od 77 kil. f. 7.35—7.40, od 78 kil. f. 7.45—7.50, od 79 kil. f. 7.55—7.60, od 80 kil. f. 7.60—7.70, od 81 kil. for. 7.70—7.75, Ra 5.60—5.80; oves novi 6.71—7.20.

Ječmen 6.65—9.35; proso 4.30—4.60. Povpraševanja po pšenici in ponudbe neznatne. Prodalo se je 8000 met. stot. mirno ali po-nespremenjenih cenah. Vreme deževno.

New-York. Moka 2.15. Praga. Nerafinirani sladkor. Mlačno. Februar 16.97. Marc 17.09. April 17.17.

Budimpešta. Spirit, 16.25—16.75. Havre. Kava Santos good average 101.75, za juni 98—trg miren.

Hamburg. Santos good average za marc f. 81.—, maj 79.25, september 78.25.

Dunajska borza 13. februarja 1894.

	danes	včeraj
Državni dolg v papirju	97.—	98.—
„ „ „ v srebru	97.80	97.85
Avstrijske rente v zlatu	120.35	120.30
„ „ „ v kronah	97.40	97.50
Kreditne akcije	861.—	861.10
London 10 let	125.40	125.35
Napoleoni	9.95	9.96 1/2
100 mark	61.25	61.30
100 Italj. lir	43.75	43.60

Zaloga piva

pivovarno brator

Reininghaus v Steinfeldu — Gradec

pri 156

A. DEJAKU, junior, v TRSTU

Via degli Artisti št. 3, zastopnik za Primorsko, Dalmacijo in Levant, ponuja p. n. gostilničarjem v Trstu in po okolici staroznana steinfeldsko ekspančno (Export), očujeko (Märzen) in ulečano (Lager) pivo, tako v sodih kakor po steklenicah, pod ugodnimi pogoji.

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu v mestu in po deželi na-znanjam, da sem z dnem 29. m. m. prevzel staroznani

„Hôtel Europa“ v Trstu.

Hôtel je ves prenovljen in preskrbljen z vsem komfortom noveje dobe. Za kupčija ke potovalce znižane cene. Tudi restavracija je urejena najelegan-nejše. Kuhinja je izborna in točijo se na-boljša vina in izvrstno plzensko pivo. Za mnogobrojni obisk se priporoča

Vekoslav Lohr.